
Документ за разглеждане в заседание

A10-0003/2025

22.1.2025

ДОКЛАД

относно годишния доклад на Европейската централна банка за 2024 г.
(2024/2054(INI))

Комисия по икономически и парични въпроси

Докладчик: Анук Ван Брюг

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	14
ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА.....	15
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ОТ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	16
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	17

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно годишния доклад на Европейската централна банка за 2024 г.
(2024/2054(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид годишния доклад на Европейската централна банка (ЕЦБ) за 2023 г.,
- като взе предвид обратната връзка от страна на ЕЦБ от 18 април 2024 г. относно приноса на Парламента като част от неговата резолюция относно годишния доклад на ЕЦБ за 2022 г.¹,
- като взе предвид устава на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) и на ЕЦБ, и по-специално членове 2, 15 и 21 от него,
- като взе предвид член 119, член 123, параграф 1, член 125, член 127, параграфи 1 и 2, член 130, член 282, параграф 2 и член 284, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид членове 3 и 13 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
- като взе предвид макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата от 7 март, 6 юни, 12 септември и 12 декември 2024 г.,
- като взе предвид решенията, взети от Управителния съвет на ЕЦБ на 25 януари, 7 март, 11 април, 6 юни, 18 юли, 12 септември, 17 октомври и 12 декември 2024 г.,
- като взе предвид прогнозата на Евростат от 18 декември 2024 г. за инфлацията,
- като взе предвид икономическата прогноза на Комисията от есента на 2024 г., публикувана на 26 ноември 2024 г.,
- като взе предвид доклада на Международния валутен фонд (МВФ) от октомври 2024 г. относно световните икономически перспективи,
- като взе предвид проведените на 15 февруари, 30 септември и 4 декември 2024 г. диалози по въпросите на паричната политика с председателя на ЕЦБ Кристин Лагард,
- като взе предвид своето решение от 1 юни 2023 г. относно договореностите под формата на размяна на писма между Европейския парламент и ЕЦБ относно структурирането на практиките за взаимодействие в областта на централното банкиране²,

---

¹ ОВ С 283, 11.8.2023 г., стр. 40.

² Приети текстове, ОВ С, С/2024/6738, 26.11.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6738/oj>.

- като взе предвид Европейския стълб на социалните права,
- като взе предвид одобрението от 21 юли 2022 г. от страна на Управителния съвет на ЕЦБ на инструмента за защита на трансмисионния механизъм,
- като взе предвид предложението на Комисията от 28 юни 2023 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно създаването на цифровото евро ([COM\(2023\)0369](#)),
- като взе предвид първия доклад на ЕЦБ за напредъка от 24 юни 2024 г. и втория доклад на ЕЦБ за напредъка от 2 декември 2024 г. относно подготвителния етап за създаването на цифровото евро,
- като взе предвид четирите доклада на ЕЦБ за напредъка — от 13 юли и 2 април 2023 г. и от 21 декември и 29 септември 2022 г., относно фазата на проучване на цифровото евро,
- като взе предвид прегледа на стратегията на паричната политика на ЕЦБ, започнал на 23 януари 2020 г. и приключил на 8 юли 2021 г., както и предвидената за 2025 г. оценка на стратегията на паричната политика,
- като взе предвид прегледа на оперативната рамка на ЕЦБ, публикуван на 13 март 2024 г.,
- като взе предвид годишния доклад на ЕЦБ от юни 2024 г. относно международната роля на еврото,
- като взе предвид резултатите от първия по рода си тест за кибернетична устойчивост на ЕЦБ от 26 юли 2024 г.,
- като взе предвид прегледа на финансовата стабилност на ЕЦБ, публикуван на 20 ноември 2024 г.,
- като взе предвид публикуването на 19 юни 2024 г. в *Официален вестник на Европейския съюз* на преработения регламент за капиталовите изисквания³ („РКИ III“) и на преработената директива за капиталовите изисквания⁴ („ДКИ VI“),
- като взе предвид резултатите от свързания с климатичния риск стрес тест на ЕЦБ от 8 юли 2022 г.,
- като взе предвид актуализацията от 2024 г. на декларацията на ЕЦБ за въздействието върху околната среда,
- като взе предвид плана на ЕЦБ за климата и природата за периода 2024 — 2025 г.,
- като взе предвид член 142, параграф 1 от своя Правилник за дейността,

---

³ [OB L 1623, 19.6.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj>](#).

⁴ [OB L 1619, 19.6.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj>](#).

- като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (А10-0003/2025),
- А. като има предвид, че според Евростат инфлацията по хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) достигна равнище от 2,2% в еврозоната през ноември 2024 г.;
- Б. като има предвид, че според макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата от декември 2024 г. за еврозоната се очаква инфлацията по ХИПЦ да спадне на 2,1% през 2025 г. и на 1,9% през 2026 г., след което да се повиши на 2,1% през 2027 г.⁵;
- В. като има предвид, че основната цел на ЕЦБ е да поддържа ценова стабилност, която тя е определила като равнище на инфлация от 2% в средносрочен план;
- Г. като има предвид, че ЕЦБ следва да подкрепя общите икономически политики на ЕС, като по този начин допринася за постигането на целите на ЕС, определени в член 3 от ДЕС;
- Д. като има предвид, че ЕЦБ е политически независима, което означава, че нито институциите и агенциите на ЕС, нито правителствата на държавите членки следва да се опитват да ѝ влияят;
- Е. като има предвид, че ЕЦБ може да взема решения с оглед на изпълнението на основната си цел за поддържане на ценова стабилност, без да бъде обект на политическа намеса, освен когато ѝ се търси отговорност;
- Ж. като има предвид, че политическата независимост изисква от ЕЦБ да се въздържа от предприемане на политически действия;
- З. като има предвид, че член 123 от ДФЕС и член 21 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ забраняват прякото парично финансиране на държавите; като има предвид, че ЕЦБ може да закупува дългови ценни книжа на вторичния пазар, ако това е необходимо за постигане на нейните цели;
- И. като има предвид, че Евросистемата е изградена на принципа на паричното господство;
- Й. като има предвид, че плащанията по главницата по ценни книжа с настъпващ падеж, закупени по програмата за закупуване на активи, вече не се реинвестират и че плащанията по главницата по ценни книжа с настъпващ падеж, закупени по програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия, вече няма да бъдат реинвестирани, считано от януари 2025 г.;

5

https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202412_eurosystemstaff~71a06224a5.bg.html.

- К. като има предвид, че банковите резерви, държани от кредитни институции в ЕЦБ, възлизат на 3 трилиона евро през декември 2024 г.;
- Л. като има предвид, че еврото е втората по важност валута в света;
- М. като има предвид, че ЕЦБ се отчита пред Парламента в качеството му на институцията на ЕС, представляваща гражданите на ЕС; като има предвид, че тази отчетност се поддържа на най-високо равнище чрез редовното организиране на диалога по въпросите на паричната политика, редовното присъствие на председателя на ЕЦБ на пленарните заседания на Парламента и различните посещения и срещи между членове на Парламента и членове на Изпълнителния съвет на ЕЦБ;

Общ преглед

1. приветства ролята на ЕЦБ за гарантиране на паричната и финансовата стабилност, която е необходима предпоставка за растежа и икономическата стабилност; подчертава, че ЕЦБ е институцията, която отговаря за поддържането на ценовата стабилност в еврозоната в това отношение; отбелязва, че „[б]ез да се накърнява [целта ѝ да поддържа ценова стабилност], ЕСЦБ подкрепя основните икономически политики на Съюза“, както е посочено в член 127 от ДФЕС;
2. подчертава, че установеният в Договорите статут на независимост на ЕЦБ е предпоставка тя да изпълнява целта си, която е да поддържа ценовата стабилност в еврозоната и по този начин да допринася за икономическия растеж, конкурентоспособността и създаването на работни места;
3. изтъква значението на политическата независимост на ЕЦБ, която следва да остане ненакърнена; подчертава, че тази независимост изисква в замяна на това от ЕЦБ да се въздържа от предприемане на политически действия; приветства институционалното сътрудничество, като по този начин подчертава значението на съответното равнище на отчетност пред Парламента;
4. приканва ЕЦБ и Европейския парламент да използват пълноценно механизмите за отчетност и прозрачност, и по възможност — да укрепят допълнително тези механизми, без да се засяга независимостта на ЕЦБ;
5. признава усилията на ЕЦБ за връщане на инфлацията до равнища, съизмерими с нейната цел от 2% в средносрочен план;
6. подчертава, че както паричната политика на ЕЦБ, в изпълнение на нейната цел, така и фискалната ѝ политика, следва да работят заедно, за да помогнат на европейските граждани и домакинства, както и на малките предприятия;
7. отбелязва различията между държавите членки по отношение на равнищата на инфлация над или под целта на ЕЦБ от 2%; подчертава, че инфлацията намалява покупателната способност на фиксираните доходи, спестяванията и пенсиите и че тя нарушава сигнализиращата функция на цените, гарантираща ефективно разпределение на ресурсите, като по този начин има отрицателно въздействие върху икономическата стабилност;

8. подчертава, че инфлацията предизвика „криза, свързана с издръжката на живота“ за гражданите на ЕС; подчертава следователно, че е наложително да се намали инфлацията до целевите 2%; отбелязва, че високите равнища на инфлация засягат непропорционално домакинствата с по-ниски доходи, които изразходват по-голяма част от бюджета си за насъщни потребности; подчертава, че връщането на общата и базисната инфлация до целевите равнища е следователно важно и за поддържането на социалното сближаване;
9. изразява съжаление, че базисната инфлация в еврозоната остава висока (2,7% през ноември 2024 г.), като само една държава членка от еврозоната отчита темпове на базисната инфлация под 2% през ноември 2024 г.; припомня, че тази ситуация поражда икономическа несигурност, възпира спестяванията и увеличава разходите за живот на гражданите, като засяга по-специално лицата с фиксирани и ограничени доходи;
10. подчертава, че поддържането на високи лихвени проценти би могло да навреди на икономическия растеж; призовава ЕЦБ да не намалява лихвените проценти твърде бързо, като се има предвид рискът равнищата на инфлация да започнат отново да нарастват в момент, когато инфлацията вече е над 2%; подчертава основната роля, която играят инфлационните очаквания и че прекалената нестабилност на темповете на инфлация може да изкриви инфлационните очаквания; приканва ЕЦБ да направи оценка на въздействието на промяната на лихвените проценти върху различните икономически сектори, сред които секторите, които изискват големи капиталовложения;
11. признава, че решенията в областта на паричната политика, взети от Управителния съвет на ЕЦБ след възникването на инфлационната криза, причинена от покачването на цените на енергията, определиха развитие на инфлацията, което е съвместимо с постигането на целта за ценова стабилност, като същевременно се избягва сериозно влошаване на положението по отношение на икономическата активност или заетостта;
12. припомня, че Евросистемата се основава на принципа на паричното господство и че Икономическият и паричен съюз изисква следователно стабилни фискални политики в държавите членки, за да може да се реагира на външни сътресения; припомня необходимостта от подобаващо прилагане на новата фискална рамка, за да се осигури надеждността на фискалните политики на равнището на Икономическия и паричен съюз; отбелязва, че наличието на достатъчно фискално пространство също така дава възможност на държавите членки да реагират на външни сътресения; отбелязва гъвкавостта, осигурена от новите фискални правила в това отношение; посочва, че държавите членки могат да повишат своята устойчивост на външни сътресения чрез фискални мерки, както и чрез реформи, стимулиращи растежа;
13. припомня, че разумните фискални политики на държавите членки могат да допълнят усилията на ЕЦБ за поддържане на ниска инфлация и по този начин — да защитят доходите; подчертава, че справянето с прекомерния публичен дефицит и равнищата на дълга е от решаващо значение за поддържането на стабилна икономика, устойчив растеж и за наличието на политическо пространство за

правителствата, за да реагират на негативни сътресения; отбелязва в това отношение неотдавнашните констатации при прегледа на финансовата стабилност относно високите равнища на държавен дълг;

14. отбелязва, че паричните политики на ЕЦБ, насочени към изпълнение на нейната основна цел, подлежат на оценка на пропорционалността; отбелязва, че при оценката на пропорционалността се взема предвид въздействието на мерките на паричната политика върху икономиката и икономическите политики като цяло;

Парична политика

15. горещо приветства факта, че общата инфлация спадна от най-високата си стойност — 10,6% през октомври 2022 г., на 2,2% през ноември 2024 г.;
16. приветства намаляването на базисната инфлация от най-високата ѝ стойност — 7,6% през март 2023 г., на 2,7% през ноември 2024 г., но изразява безпокойство във връзка с рекордното ѝ и трайно високо равнище; отбелязва със загриженост, че високата базисна инфлация би могла да доведе до по-високи стойности на общата инфлация;
17. отбелязва, че на ЕЦБ бяха необходими повече от три години, за да постигне равнище на инфлация, което е съизмеримо с целевото ѝ равнище от 2%; припомня във връзка с това неточната оценка на ЕЦБ, че се очаква инфлацията да бъде само преходна;
18. подчертава, че сътресенията в предлагането, произлизащи предимно от външни източници, бяха сред основните фактори, довели до скок на инфлацията; признава, че паричната политика има по-пряко въздействие върху равнището на инфлация, когато то се дължи предимно на свързани с търсенето фактори, отколкото на фактори, свързани с доставките;
19. приветства усилията на ЕЦБ да актуализира редовно своите модели; приканва ЕЦБ продължи да преразглежда и усъвършенства своите модели и ролята им при изготвянето на политики от страна на банката с оглед на незадоволителните резултати, постигнати от моделите през последните години, за да извлече поуки от предходни кризи, по-специално с цел да се прави по-добро разграничение между източниците на инфлация, свързани с търсенето, и източниците на инфлация, свързани с предлагането; подчертава, че източниците на икономическите сътресения в предлагането могат да бъдат най-различни, наред с другото геополитически събития, свързани с климата или природни бедствия и кибератаки;
20. подчертава, че включването на жилищата, обитавани от техните собственици, в ХИПЦ е желателно както от съображения за представителност, така и от съображения за съпоставимост между държавите в еврозоната; призовава за ускоряване на пътната карта, за да се осигури бързото включване на жилищата, обитавани от техните собственици, в ХИПЦ; приветства ангажимента на Управителния съвет на ЕЦБ да разгледа освен това, както в своите оценки на паричната политика, така и в решенията си, наличните инфлационни мерки по

отношение на тримесечния самостоятелен индекс за жилищата, обитавани от техните собственици;

21. подкрепя решението на ЕЦБ да намали своите програми за закупуване на активи за балансиране на условията за ликвидност на пазара с оглед на прекомерната ликвидност на пазара и понижените равнища на инфлация; приветства факта, че портфейлът от активи в рамките на програмите на ЕЦБ за закупуване бележи низходяща тенденция от 2023 г. насам;
22. подчертава, че лихвите върху банковите резерви на търговските банки доведоха до плащане от страна на Евросистемата на лихви в размер на 120 милиарда евро в полза на кредитни институции през 2023 г., съответстващи на 0,8% от БВП на еврозоната; счита, че това е значителна субсидия за банковия сектор; изисква ЕЦБ да смекчи този проблем;
23. подчертава, че програмите на ЕЦБ за закупуване са неконвенционални политики, които са приложими само в периоди на криза и които, ако не се прилагат внимателно, рискуват да влязат в противоречие със забраната за парично финансиране, посочена в член 123, параграф 1 от ДФЕС; приканва ЕЦБ да продължи да наблюдава понижаването на своя счетоводен баланс, да ограничи продължителното потенциално дестабилизиращо въздействие върху еврозоната, като същевременно контролира растежа и конкурентоспособността на икономиката на ЕС; приканва ЕЦБ да сподели информация за въздействието на програмите за закупуване върху функционирането на финансовите пазари, включително въздействието върху пенсионните фондове и пенсионноосигурителните дружества;
24. подчертава, че равномерната трансмисия на паричната политика е жизненоважна за постигането на целта на ЕЦБ за поддържане на ценова стабилност; подчертава, че прекомерните различия в доходността на държавните облигации правят кредитните условия несъвместими с по-уеднаквената трансмисия на паричната политика и затрудняват прекалено много намаляването на държавния дълг; отбелязва създаването през юли 2022 г. на инструмента за защита на трансмисионния механизъм като инструмент за подкрепа на ефективната трансмисия на паричната политика;
25. подчертава, че като цяло разнородните лихвени проценти в еврозоната, при липсата на сериозни финансови сътресения, са резултат от различните рискови премии по държавните облигации, които отразяват, наред с други фактори, различни подходи към фискалната политика; отбелязва, че интервенциите по линия на инструмента за защита на трансмисионния механизъм могат да прикрият скрити фискални предизвикателства; подчертава, че инструментът за защита на трансмисионния механизъм следва да се използва съобразно условията, определени от ЕЦБ, и единствено за справяне с напрежение на финансовите пазари, което не е свързано с основните икономически показатели; призовава държавите членки да провеждат отговорни фискални политики и да осигуряват устойчиви равнища на дълга, като по този начин гарантират своята устойчивост на настоящи и бъдещи сътресения;

Цифрово евро

26. приветства напредъка на ЕЦБ по проекта за цифровото евро и текущия ѝ диалог с Парламента; подчертава, че цифровото евро следва да осигури ясна добавена стойност за европейските граждани, включително увеличена стратегическа автономност при плащанията, по-високо равнище на конкуренция на пазара на плащания на дребно, потенциал за насърчаване на иновациите в плащанията и финансите, по-добро финансово приобщаване и надеждна резервна офлайн система за плащания; призовава за ясна комуникация от страна на ЕЦБ относно тези ползи, за да се повишат доверието и осведомеността на обществото; отбелязва, че ще е необходимо съзакондателите от ЕС да постигнат правилния баланс, наред с другото, между ограниченията относно наличностите, опасенията за неприкосновеността на личния живот, конкуренцията с частните платежни решения и използваемостта в бизнес контекст;
27. счита, че цифровото евро ще пожъне успех само ако осигурява осезаема добавена стойност за европейските граждани, която те могат да разберат; отбелязва, че понастоящем много европейски граждани или не са чували за проекта за цифровото евро, или остават скептични; приканва ЕЦБ, заедно със съответните заинтересовани лица, да започне широка информационна кампания относно цифровото евро, за да разсее опасенията на гражданите;
28. отново заявява, че цифровото евро следва да служи като допълнение към физическите пари в брой, че то не следва да замести изцяло парите в брой и че парите в брой следва да останат широко достъпни и на разположение по всяко време, за да се осигури разнообразие от платежни средства; приветства в този контекст предложението за регламент относно използването на еврото в брой като законно платежно средство;
29. подчертава необходимостта от основан на разходите модел за компенсация за банковия сектор, който е натоварен със задачата за практическото изпълнение на проекта за цифровото евро; припомня, че моделът за компенсация трябва да гарантира, че еврото е безплатно за ползващите го;
30. призовава ЕЦБ да вземе надлежно предвид опасенията за финансовата стабилност и възможните промени в структурата на финансовия сектор, произтичащи от въвеждането на цифровото евро; припомня значението на ограниченията за наличностите, за да не се създават допълнителни рискове за счетоводните баланси на банките, особено при кризи;
31. призовава ЕЦБ да даде приоритет на солидните гаранции за неприкосновеността на личния живот, като ги определи като златен стандарт за неприкосновеността на личния живот за цифровата валута на централната банка (ЦВЦБ), за да се осигури общественото доверие и да се отговори на опасенията на гражданите по отношение на защитата на данните и автономността;

Вторични цели

32. Подчертава, че вторичните цели на ЕС са неопределени във вида, в който са посочени в Договорите понастоящем; отбелязва, че спомагателният характер на вторичните цели на ЕЦБ допълва основната цел; посочва, че съгласно Договорите целта на ЕС е да насърчава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи, да създава балансиран икономически растеж и ценова стабилност, силно конкурентна социална пазарна икономика, която има за цел пълна заетост и социален прогрес, и високо равнище на защита и подобряване на качеството на околната среда;
33. припомня, че без да се засяга основната цел на ЕЦБ, Договорите изискват от нея да подкрепя общите икономически политики на Съюза; призовава ЕЦБ да се придържа към целите си при тълкуването на вторичните си цели и в свързаните си с тях действия; подчертава, че превишаването на тези правомощия засяга независимостта на ЕЦБ; счита, че поддържането на ценова стабилност и стабилни макроикономически условия води до създаването на правилните условия за изпълнението на основните цели на икономическата политика на ЕС;
34. посочва, че вторичните цели на ЕЦБ се постигат най-добре при функциониране в устойчива макроикономическа среда, въз основа на предвидими равнища на цените, което стимулира инвестициите; призовава ЕЦБ да включи в годишния си доклад специална глава, в която обяснява как е тълкувала и изпълнявала вторичните си цели;
35. подчертава, че ЕЦБ следва да предотвратява изкривявания в сигнализиращата функция на цените, която обезпечава ефикасно разпределение на ресурсите; приканва ЕЦБ да продължи да оценява до каква степен изменението на климата засяга нейната способност да поддържа ценова стабилност;
36. настоява ЕЦБ да спазва подхода на пазарна неутралност в паричните си операции;
37. отбелязва, че действията на ЕЦБ за декарбонизация на притежаваните от нея корпоративни облигации не са следвали строго неутрален по отношение на пазара подход;
38. приканва ЕЦБ да преразгледа своите политики, за да се увери, че тези мерки насърчават конкурентоспособността на ЕС, като се има пред вид, че подобни действия не следва по никакъв начин да застрашават основната цел на ЕЦБ;
39. призовава ЕЦБ да използва всички свои налични инструменти, за да гарантира, че банките се отнасят сериозно към всички финансови и външни рискове, включително свързаните с климата и геополитическите рискове; приветства дейностите на ЕЦБ за по-нататъшно укрепване на инструментите и способностите на Евросистемата за оценка на риска с цел по-пълноценно включване на рисковете, свързани с климата и околната среда, особено поради това че изменението на климата и екстремните метеорологични явления биха могли да доведат до по-голяма волатилност на цените, особено в хранително-вкусовата промишленост; приканва ЕЦБ да продължи работата си по свързаните с климатичния риск стрес тестове, разработени с цел оценка на устойчивостта на банките и корпорациите по отношение на риска, свързан с климатичния преход;

40. отбелязва плана за климата и природата за периода 2024 — 2025 г.; приканва ЕЦБ да изготви геополитически план за периода 2025 — 2030 г. с цел по-добро разбиране на последиците от войната и конфликта върху ценовата стабилност и еднакво третиране на всички възможни източници на външни сътресения;

Други аспекти

41. подчертава, че засилената международна роля на еврото ще доведе до по-ниски лихвени проценти в еврозоната, по-влиятелна позиция на ЕС на международната сцена и повишена макроикономическа стабилност; припомня, че укрепването на международната роля на еврото ще допринесе за увеличаване на стратегическата автономност на ЕС;
42. призовава ЕЦБ да помисли как да се подсили международната роля на еврото с оглед на повишаване на неговата привлекателност като резервна валута и да подкрепи стимулирани от пазара промени в тази посока; отбелязва, че завършването на изграждането на Икономическия и паричен съюз може да подсили международната роля на еврото;
43. отбелязва подкрепата на ЕЦБ за установяването на пълноценна европейска схема за застраховане на депозитите; потвърждава, че поделянето и намаляването на риска са взаимосвързани;
44. приветства вниманието, което ЕЦБ обръща на риска от кибератаки; призовава ЕЦБ да гарантира безопасността и сигурността на паричната система за нейните ползватели, особено с оглед на текущите геополитически събития;
45. счита, че финансовата стабилност е предпоставка за постигането на ефективна парична политика и устойчива финансова система; приветства завършването на изграждането на рамката „Базел III“ и нейното прилагане, считано от 1 януари 2025 г., тъй като тя е способна да повиши устойчивостта на банковия сектор в това отношение; отбелязва обаче забавянията в прилагането и липсата на яснота относно прилагането в някои други юрисдикции, което води до нееднакви условия на конкуренция на световно равнище;
46. потвърждава опасението на ЕЦБ относно разрастването на банковия сектор в сянка и риска, който то може да представлява за финансовата стабилност;
47. насърчава сътрудничеството с държавите членки и националните централни банки по програми за финансова грамотност, за да се даде възможност на физическите лица и предприятията да вземат информирани финансови решения;
48. изразява съжаление, че само двама членове на Изпълнителния съвет и на Управителния съвет на ЕЦБ са жени; отново заявява, че кандидатурите за Изпълнителния съвет следва да бъдат балансирани по отношение на пола, като на Парламента се представят списъци с подобрите кандидати; настоятелно призовава държавите членки от еврозоната да подобрят прилагането на принципите на равенство между половете в процедурите си за назначаване, така

че и двата пола да имат равни възможности да изпълняват функциите на управители на съответните национални централни банки;

49. отново заявява, че назначенията в ЕЦБ следва да се основават на обективни процеси за оценка на заслугите и компетентността;
50. подкрепя целта на ЕЦБ да увеличи представителството на жените чрез насърчаване на напредъка на жените в тази област; поради това приветства инициативи като стипендията на ЕЦБ за жени в икономиката;
51. подчертава, че в последния преглед на финансовата стабилност, публикуван от ЕЦБ през ноември 2024 г., се изразяват опасения относно възможността за балон на цените на активите, свързан с изкуствения интелект, като се има предвид концентрацията в малко на брой големи предприятия бенефициенти с дейност в областта на изкуствения интелект;
52. призовава за допълнително усъвършенстване на вътрешната рамка на ЕЦБ за подаване на сигнали за нередности, за да бъде тя приведена в съответствие с Директивата на ЕС относно лицата, които подават сигнали за нарушения;
53. приканва ЕЦБ да продължи и да засили диалозите си с националните парламенти, като счита, че това ще укрепи законността и политиките на ЕСЦБ;

o

o o

54. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на Европейската централна банка.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

През последните четири години Европейският съюз се бори с изключително високи равнища на инфлация. Покачващите се цени на енергията оказаха верижно въздействие върху икономиката, което доведе до повишаване на потребителските цени. В качеството си на институция, натоварена с поддържането на ценова стабилност в еврозоната, Европейската централна банка (ЕЦБ) носи отговорност за решаването на този проблем и за улесняването на бързото връщане към стабилни цени. На централната банка обаче бяха нужни три години, за да понижи инфлацията до нормалните ѝ равнища. За разлика от САЩ, където Федералният резерв успя да овладее инфлацията по-бързо.

Неотдавнашният спад както на хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ), така и на базисната инфлация, със сигурност е окуражаващ. Въпреки това е важно да се отбележи, че първоначалната реакция на ЕЦБ беше забавена и нерешителна, което позволи на инфлацията да се повиши повече от необходимото. Очевидно през последните години нейните модели не постигнаха задоволителни резултати и следва да бъдат основно преоценени и усъвършенствани. Като се има предвид настоящото нормализиране на равнищата на инфлация, е наложително ЕЦБ да ограничи своите програми за закупуване, които на практика бяха парично финансиране чрез неконвенционални политики. Въпреки че тези програми бяха допустими от правна гледна точка, ЕЦБ следва да се придържа към духа на Договора за ЕС, който забранява паричното финансиране на европейските правителства.

По-принципно докладчикът подчертава значението на независимостта на централната банка. За да се предотврати политическа намеса в целта ѝ за постигане на ценова стабилност, централната банка получи законоустановена независимост. Тази автономност позволява на ЕЦБ да се съсредоточи върху целите си без външен натиск, което налага тя да се въздържа от вземане на политически решения. Докладчикът счита, че този принцип е от съществено значение за запазването на целостта на общата валута и на нейния емитент. На практика това се отнася за вторичните цели на ЕЦБ, които са насочени към подкрепа на по-широките цели на Европейския съюз. От съществено значение е ЕЦБ да преследва тези цели, без да отстъпва от основната си цел — ценовата стабилност, или да се поддава на политически подбуди. Поради това докладчикът счита, че ЕЦБ следва да се самоограничи до насърчаването на стабилна макроикономическа среда, характеризираща се с ниски и предвидими равнища на инфлация.

Освен това ЕЦБ отбелязва напредък по отношение на цифровото евро. Тази инициатива предлага ясни ползи, включително повишена стратегическа автономност и по-добро финансово приобщаване. Важно е обаче да се подчертае, че цифровото евро следва да допълни, а не да замени физическите пари в брой.

ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА

В съответствие с член 8 от приложение I към Правилника за дейността докладчикът декларира, че в хода на изготвяне на доклада до приемането му в комисия е получена информация от следните субекти или лица:

Субект и/или лице
Positive Money Europe
Stichting Ons Geld
Sustainable Finance Lab
European Central Bank

Списъкът по-горе е изготвен в рамките на изключителната отговорност на докладчика.

Когато физически лица са идентифицирани в списъка по име, по функция или и по двете, докладчикът декларира, че на съответните физически лица е представено Съобщение за защита на данните № 484 на Европейския парламент (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>), в което се определят приложимите условия за обработването на техните лични данни и правата, свързани с това обработване.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ОТ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	16.1.2025
Резултат от окончателното гласуване	+: 26 -: 16 0: 11
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Stephen Nikola Bartulica, Isabel Benjumea Benjumea, Gilles Boyer, Engin Eroglu, Marco Falcone, Markus Ferber, Jonás Fernández, Claire Fita, Dirk Gotink, Enikő Győri, Michalis Hadjipantela, Kinga Kollár, Ondřej Kovařík, Tomáš Kubín, Aurore Lalucq, Rada Laykova, Siegfried Mureşan, Fernando Navarrete Rojas, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lúdvít Ódor, Fidas Panayiotou, Gaetano Pedulla', Lúdia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Pierre Pimpie, Evelyn Regner, René Repasi, Jussi Saramo, Paulius Saudargas, Irene Tinagli, Pasquale Tridico, Anouk Van Brug, Stéphanie Yon-Courtin
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Thomas Bajada, Bas Eickhout, Niels Fuglsang, Michael Gahler, Christophe Gomart, Bruno Gonçalves, Roman Haider, Fernand Kartheiser, César Luena, Ewa Zajączkowska-Hernik
Членове на ЕП, присъствали на окончателното гласуване по силата на чл. 216, пар. 7 от Правилника за дейността	Sakis Arnaoutoglou, Jorge Buxadé Villalba, Caterina Chinnici, Niclas Herbst, Ana Miranda Paz, Jan-Christoph Oetjen, Raffaele Stancanelli, Kai Tegethoff, Pekka Toveri

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

26	+
ECR	Stephen Nikola Bartulica, Fernand Kartheiser, Denis Nesci
NI	Fidias Panayiotou
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Caterina Chinnici, Marco Falcone, Markus Ferber, Michael Gahler, Christophe Gomart, Dirk Gotink, Michalis Hadjipantela, Niclas Herbst, Kinga Kollár, Siegfried Mureşan, Fernando Navarrete Rojas, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Paulius Saudargas, Pekka Toveri
Renew	Gilles Boyer, Engin Eroglu, Ludovít Ódor, Jan-Christoph Oetjen, Anouk Van Brug, Stéphanie Yon-Courtin

16	-
ESN	Rada Laykova, Ewa Zajączkowska-Hernik
PfE	Jorge Buxadé Villalba, Enikő Győri, Roman Haider, Ondřej Kovařík, Tomáš Kubín, Pierre Pimpie, Raffaele Stancanelli
The Left	Gaetano Pedulla', Jussi Saramo, Pasquale Tridico
Verts/ALE	Bas Eickhout, Ana Miranda Paz, Kira Marie Peter-Hansen, Kai Tegethoff

11	0
S&D	Sakis Arnaoutoglou, Thomas Bajada, Jonás Fernández, Claire Fita, Niels Fuglsang, Bruno Gonçalves, Aurore Lalucq, César Luena, Evelyn Regner, René Repasi, Irene Tinagli

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“